

Ärende GRA 2017/72 **handling** 15
Handläggare Hanna Wilson

Göteborgs Stad
c/o Stadsledningskontoret
404 82 Göteborg

Tillsyn avseende diskriminering inom arbetslivet

Diskrimineringsombudsmannen (DO) har granskat om Göteborgs Stad har överträtt förbudet mot diskriminering i 2 kap. 1 § diskrimineringslagen (2008:567), DL, genom att rektorn på en skola hos Göteborgs Stad beslutat att inte vidare anlita två personer som timvikarier.

DO:s beslut

Utredningen ger inte stöd för att Göteborgs Stad överträtt diskrimineringsförbudet i 2 kap. 1 § DL.

Om ärendet

Bakgrund till DO:s beslut att inleda tillsyn

DO har genom anmälningar från två personer (A och B) fått kännedom om att de anser sig diskriminerade av Göteborgs Stad på ett sätt som har samband med religion eller annan trosuppfattning.

Av A:s anmälan och kompletterande uppgifter framgår i huvudsak följande. A har arbetat som timvikarie på en skola hos Göteborgs Stad. Efter att ha arbetat några gånger fick A besked via sms av rektorn att hon inte skulle anlita A som vikarie mer. I diskussioner som förts vid tidigare tillfälle hade det framförts önskemål om att A skulle vikariera vid fler tillfällen i framtiden. A fick inga fler vikarietillfällen på skolan efter rektorns besked.

Av B:s anmälan och kompletterande uppgifter framgår i huvudsak följande. B var anställd på ett bemanningsföretag och hyrdes ut till den aktuella skolan. Först arbetade B som timvikarie men därefter ville skolan att B skulle arbeta heltid terminen ut. Under en dryg månad arbetade B heltid på skolan innan han fick besked av rektorn att hon inte skulle anlita honom som vikarie mer.

Samma dag som rektorn gav anmälarna besked att de inte längre skulle bli anlitade som vikarier på skolan, hölls på anmälarnas initiativ ett möte med rektorn. Av ett videoklipp från mötet framgår att anmälarna bad rektorn om en förklaring till beskedet. DO har tagit del av videoklipppet där rektorn bland annat uppgav att hon var orolig att det eventuellt kunde finnas en misstanke om

att anmälarna skulle kunna ha närhet till det som för rektorn är extrem religiositet. På fråga varför hon hade denna misstanke uppgav hon att hon inte ville berätta vad hon byggde sin misstanke på. Hon uppgav även att skolan ska vara en fredad plats från det som är ytterligheter. Anmälarna påpekade att de aldrig visat sin religiösa tro på skolan. Rektorn uppgav att anmälarna gärna får vara religiösa och att hon var nöjd med deras arbete och professionalitet.

Utredningen i ärendet

DO har begärt uppgifter från Göteborgs Stad i syfte att granska de anmälda händelserna. Göteborgs Stad har sammanfattningsvis uppgett följande.

Att A inte erbjöds ytterligare anställningstillfällen har inte samband med någon diskrimineringsgrund. Orsaken var istället elevernas säkerhet, rektorns ansvar för personalens arbetsmiljö, att A skapade oro på skolan genom sin närvaro, misstankar och signaler om kopplingar till våldsbejakande rörelser, att rektorn fått upprepade signaler från elever, vårdnadshavare och personal om oro och att något inte stod rätt till, att det fanns personer som inte ville ha A som lärarvikarie, att rektorn fick frågor om hon visste vem hon hade anställt och att det fanns ett tydligt motstånd från elever och vårdnadshavare mot timanställningen.

Inte heller det faktum att B inte erbjöds ytterligare anställningstillfällen har samband med någon diskrimineringsgrund. Orsaken var istället dels barnens säkerhet, dels att B blev hämtad av polis på skolan vilket väckte frågor om oegentligheter kopplade till B, dels misstankar om att B hade närhet och/eller kopplingar till våldsbejakande rörelser. Efter polishämtningen kontaktade rektorn bemanningsföretaget och meddelade att skolan inte avsåg köpa fler timmar från bemanningsföretaget där B utförde undervisningsuppdraget.

Rektorn anser att det är hennes ansvar att inte anlita vikarier ytterligare om de inte fungerar på skolan. Enligt rektorn hade hennes agerande varit likadant oavsett person. Händelserna innebär inte ett missgynnande i DL:s mening.

Rättslig reglering på området

Av 1 kap. 4 § 1 DL framgår att med direkt diskriminering avses att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Av 2 kap. 1 § första stycket DL framgår att en arbetsgivare inte får diskriminera den som hos arbetsgivaren

1. är arbetstagare,
2. gör en förfrågan om eller söker arbete,
3. söker eller fullgör praktik, eller
4. står till förfogande för att utföra eller utför arbete som inhyrd eller inlånad arbetskraft.

DO:s bedömning

DO ska ta ställning till om Göteborgs Stad har överträtt diskrimineringsförbudet gällande direkt diskriminering i 2 kap. 1 § DL. DO ska därmed bedöma om Göteborgs Stads agerande har inneburit att anmälarna missgynnats genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, och om missgynnandet har samband med någon diskrimineringsgrund.

Göteborgs Stad ansvarar för anlitande och mottagande av inhyrd arbetskraft

B var anställd av ett bemanningsföretag och hyrdes ut till skolan. Av förarbetena till DL framgår att den arbetsgivare som hyr in arbetskraft normalt ansvarar för anlitande och mottagande av arbetskraften, se prop. 2007/08:95 s. 136f. Detta innebär att det är Göteborgs Stad som ansvarar för eventuella överträdelser av diskrimineringsförbudet i samband med anlitande och mottagande av den inhyrda arbetskraften.

Göteborgs Stad har inte överträtt diskrimineringsförbudet

För att ett beslut ska utgöra direkt diskriminering krävs att den som anser sig diskriminerad har behandlats sämre än någon annan har, eller skulle ha, behandlats i en jämförbar situation. Endast om jämförelsen visar en avvikelse från hur någon annan person som befinner sig i en jämförbar situation behandlas kan behandlingen bedömas som diskriminering. Jämförelsen blir rättvisande endast om personerna befinner sig i situationer där det är rimligt eller naturligt att jämföra dem med varandra. Om det inte finns någon verklig person att jämföra med får jämförelsen göras med en hypotetisk jämförelseperson, se prop. 2007/08:95 s. 487. Vad gäller A och B så bör jämförelsen enligt DO:s uppfattning göras med en annan timvikarie.

Av uppgifterna från Göteborgs Stad framgår gällande A, bland annat att rektorn mottagit upprepade signaler från elever, vårdnadshavare och personal att något inte stod rätt till, att A:s närvaro orsakade oro på skolan och att det fanns misstankar och signaler om kopplingar till våldsbejakande rörelser. Vad gäller B så framgår av uppgifterna från Göteborgs Stad att han blev hämtad av polis på skolan och att detta väckte frågor kring oegentligheter kopplade till B. Dessutom fanns det misstankar om att B hade närhet till våldsbejakande rörelser. Av videoklipppet framgår att rektorn var nöjd med anmälarnas arbete och professionalitet och att de enligt henne gärna fick vara religiösa. Det framgår även av klippet att rektorn hade misstankar om närhet mellan anmälarna och religiös extremism. Av anmälarnas uppgifter framgår att elever var nöjda med dem som vikarier. Göteborgs Stad har uppgivit att rektorn skulle ha agerat likadant oavsett person.

Det har inte framkommit något i utredningen som ger DO anledning att ifrågasätta Göteborgs Stads uppgifter.

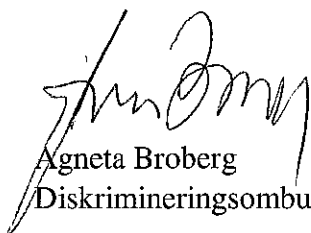
DO konstaterar mot bakgrund av ovanstående att utredningen inte ger stöd för att anmälarna har missgynnats genom att ha behandlats sämre än någon annan

skulle behandlats i en jämförbar situation. Detta innebär att DO bedömer att Göteborgs Stad inte har överträtt diskrimineringsförbudet i 2 kap. 1 § DL.

DO avslutar ärendet.

Beslut i detta ärende har fattats av diskrimineringsombudsman Agneta Broberg efter förslag från utredare Hanna Wilson. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Peter Wråke deltagit.

Detta beslut går inte att överklaga. De bedömningar som DO gör i beslut är inte juridiskt bindande och beslutet påverkar inte enskildas möjligheter att själva väcka talan om diskrimineringsersättning i tingsrätt.

Agneta Broberg
Diskrimineringsombudsman

En kopia av beslutet skickas till anmälarna för kännedom.